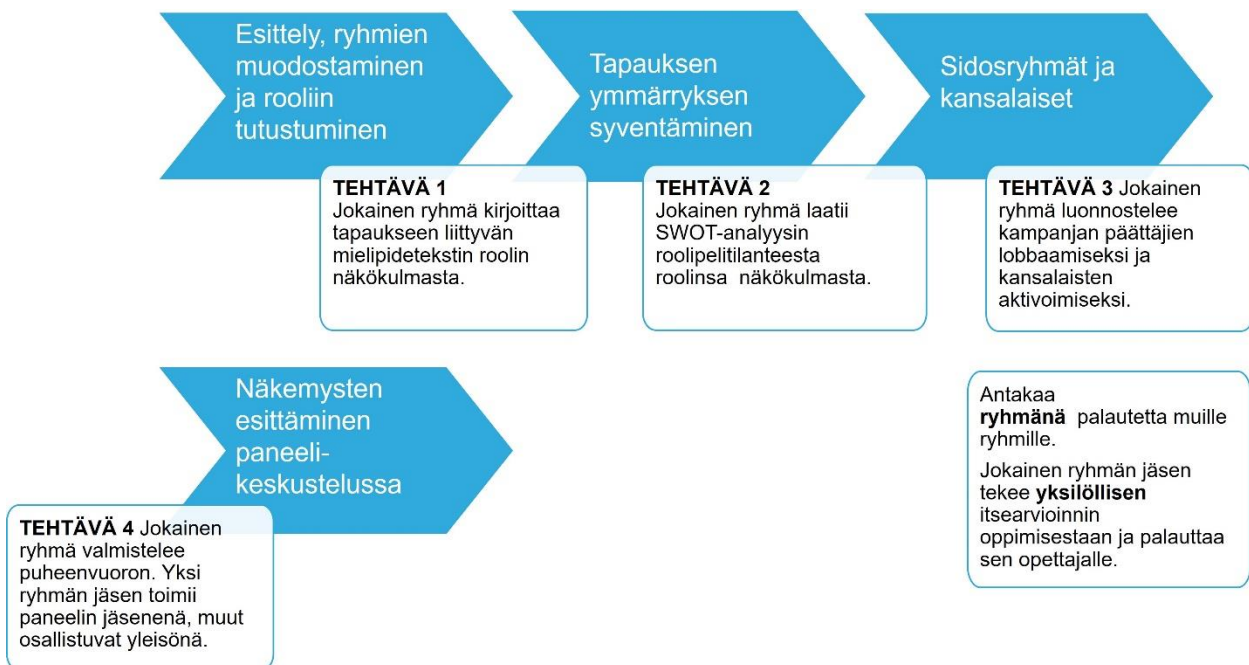

Roolipelin käsikirja

Eveliina Asikainen, Tampereen ammattikorkeakoulu

Tämä on esimerkki roolipelin järjestämisestä. Seuraavassa kuviossa (Kuvio 1) on esitelty roolipeli pedagogisena toimintamallina, jota voidaan soveltaa myös muiden aiheiden käsittelyyn:

Kuvio 1. Roolipelin rakenne

Esimerkki roolipelissä käsiteltävän tapauksen kuvauksesta

Euroopan komissio valmistele päivitystä jätehierarkiaa koskevaan puitedirektiiviin.

Yksi ehdotetun uudistuksen kuumimmista kysymyksistä on kemiallisen kierrätyksen liittäminen tunnustetuksi ja kiinteäksi osaksi jätehierarkiaa.

Teidät on kutsuttu osallistumaan paneelikeskusteluun direktiivin valmistelun alkuvaiheessa. Tavoitteena on kartoittaa eri osapuolten mielipiteitä ja käsityksiä siitä,

- kuinka hyvin nykyinen jätehierarkia palvelee EU:n jätteen vähentämis- ja kiertotalousstrategioita
- miten eri jäsenvaltiot ovat omaksuneet nykyiset puitteet
- millaisia hierarkian muuttamistarpeita tunnustetaan jäsenmaissa, toimialoilla ja kansalaisjärjestöissä

- millaisia riskejä ja mahdollisuuksia sidosryhmät liittävät kemikaalien kierrätykseen.

Esimerkkejä rooleista ja niiden kuvauksista

ZeroWasteWorldiin tähtäävä kansalaisjärjestö- voitte nimetä organisaation itse. Pyritte jätteen loppumiseen, pakkauksista eroon pääsemiseen ja suhtaudutte hyvin skeptisesti taustalla olevaan EU:n agendaan. Koette sen olevan riittämätön. Taloudelliset voimavaranne ovat niukat, mutta teillä on rahaa projektirahoitteisen tiedotuskampanjan kautta. Tässä on linkki [kansainvälisiin verkostoihinne](#) ja [erääseen heidän julkaisemaansa tekstiin kemikaalien kierrätyksestä](#).

Teollisuuden tutkimuslaitos. Tavoitteenne on tuottaa tietoa teollisuudenalojen kohtaamien haasteiden ratkaisemiseksi ekologisessa siirtymävaiheessa. Tarjoatte testausympäristöjä ja -palveluita sekä edistätte kestävämpiä toimintatapoja tutkimuksen avulla. Saatte rahoitusta valtiolta, EU-hankkeista ja teollisuudelta. Tässä on esimerkkejä [kemikaalien kierrätystä koskevista tutkimuksistanne](#).

Riippumaton kestävän kehityksen tutkimuslaitos. Näette itsenne vaikutuksiin ja käytännön sovelluksiin keskittyvän kestävän kehityksen tutkimuksen johtavana ajatushautomona. Toimintanne keskittyy muutosprosessien kehittämiseen, joiden kautta maailmaa muutetaan ilmastoystävällisemmäksi ja resurssitehokkaammaksi. Olette sidosryhmien rahoittama laitos, ja teillä on työssänne vahva tulevaisuusorientaatio. [Esimerkkiorganisaatio](#) ja [esimerkki sen työstä kemikaalien kierrätyksen parissa](#).

Muoviteollisuuden järjestö, kansallinen tai eurooppalainen. Tavoitteenne on taata muoviteollisuuden pysyvyys ja menestys kaikissa olosuhteissa. Kannatatte kaikkia aloitteita, jotka palvelevat tätä tarkoitusta. Olette vahva ja hyvin rahoitettu poliittinen lobbaaja, mutta olette myös kiinnostuneita tuottamaan tietoa suurelle yleisölle tavoitteidenne edistämiseksi. Tässä on esimerkki [eräästä eurooppalaisesta organisaatiosta](#) ja sen [tuottamasta materiaalista liittyen kemikaalien kierrätykseen](#).

Kemikaalien kierrätystä ajava edunvalvontaryhmä. Olette vakuuttuneita kemiallisen kierrätyksen eduista ja työskentelette sen puolesta, että se saa mahdollisimman hyvän aseman lainsäädännössä. Teitä tukevat ja rahoittavat suuret muoviteollisuuden toimijat, ja olette liittoutuneet niiden edunvalvontaryhmien kanssa. Teette myös yhteistyötä EU Circular Plastics Alliancen kanssa. Tässä on [Euroopan kattojärjestönne](#) ja sen [näkemys asiasta](#).

Kuluttajaorganisaatio. Tavoitteenanne on lisätä tietoisuutta ja saada kuluttajat maailmanlaajuisesti omaksumaan ja edistämään kestävämpiä käytäntöjä ja torjumaan muovisaastetta. Tuotte esiin kuluttajien huolenaiheita ja teette myös tutkimusta saadaksenne kuluttajien äänen kuuluviin päätöksenteossa. Olette osa [kansainvälistä kuluttajajärjestöä](#), joka on ottanut muovit tärkeäksi osaksi kampanjointiaan. Voitte esittää myös joitain kansallisia näkökulmia.

Kansallinen vakiintunut luonnonsuojelujärjestö. Päähuolenne ovat muovijätteen vaikutukset ekosysteemeihin sekä eläinten ja ihmisten terveyteen. Teillä on paljon yksittäisiä jäseniä ja institutionaalinen asema. Teitä pyydetään esimerkiksi antamaan lausuntoja lainsäädäntöprosesseissa ja kuulutte Kansainväliseen luonnonsuojeluliittoon. [Tämä](#) ja [tämä](#) sivu esittelevät mielipiteitänne.

Muotiteollisuus. Tunnette hyvin kuluttajatrendit ja pyritte tyydyttämään kuluttajien eettisen kulutuksen toiveita kierrätyskuitujen avulla. Rahoitatte kiertotalouden tutkimusta ja kehitystä. Teidän on muodostettava mielipide kemiallisesta kierrätyksestä. Onko se uhka vai mahdollisuus? Tässä alaanne liittyviä uutisia ja lausuntoja: [uutinen tekstiilien kemiallisesta kierrätyksestä](#), [H&M:n lausunto kierrätyskuiduista](#) ja [tekstiilien kierrätysteknologiasta](#).

Valtion ympäristötutkimuslaitos. Ensisijainen tavoitteenne on tuottaa luotettavaa tieteellistä tietoa ympäristöstä sekä välittää poliitikoille tietoa päätöksentekoprosessien tueksi. Tavoitteenanne on myös edistää kestäviä elämäntapoja tuottamalla luotettavaa tietoa opettajille ja kansalaisille. [Tässä on esimerkki tällaisesta tutkimuslaitoksesta ja sen työstä.](#)

Kansallinen jätehuoltoalan järjestö. Esittelette tietyn maan jätehuollon ja jätealan toimijoiden (jotka voitte valita) toimintaa. Mielipiteissänne otatte huomioon kyseisen maan jätepolitiikan ja tuotte esiin ehdotuksen etuja ja ongelmia tästä näkökulmasta. Olette Euroopan jätehuoltoliiton (FEAD) jäsen. Löydätte kansallisia jätehuoltoalan järjestöjä [täältä](#).

Ohjeet opiskelijoille

Tehtävä 1

Tämän viikon tavoitteena on asettua omaan rooliinne ja ymmärtää, mitä esittelemänne sidosryhmä ajattelee, mitä sidosryhmä arvostaa ja miten sidosryhmä argumentoi.

Jokainen opiskelija perehtyy tapauskuvaukseen itsenäisesti ja etsii tietoa sidosryhmästänne. Miten se liittyy kuvattuun tapaukseen? Millaisia kiinnostuksen kohteita sillä on? Millaisia näkemyksiä edustamanne sidosryhmä esittää kiertotaloudesta? Mihin se perustaa väitteensä (arvot – tieto)?

Jokainen opiskelija etsii vähintään yhden mediasisällön, joka esittelee sidosryhmän näkemyksiä, ja tuo sen ryhmäkeskusteluun (verkossa).

Muotoilkaa yhdessä ryhmänä näiden mediasisältöjen perusteella **yksi tapaukseen liittyvä mielipide rooliinne näkökulmasta.**

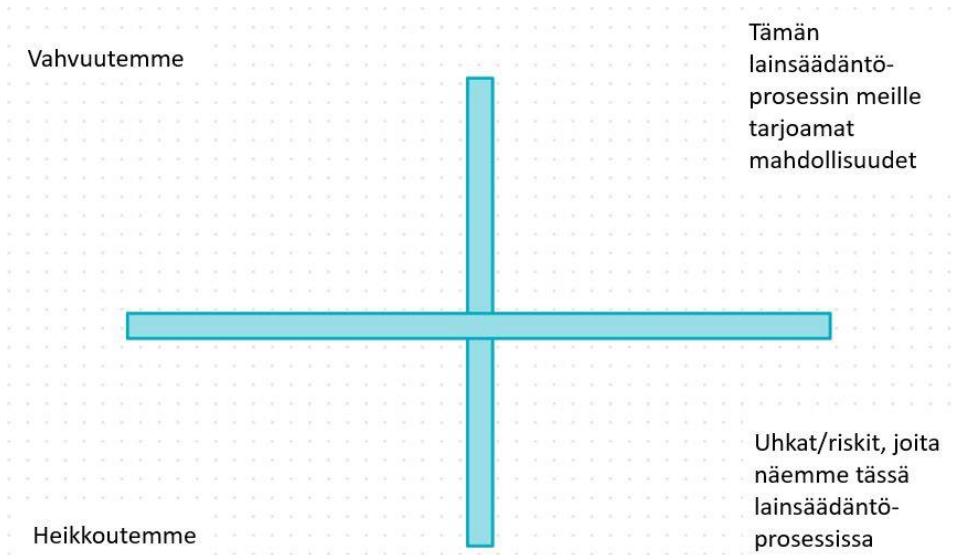
Kirjoittakaa tässä roolissa yksi viesti opettajan osoittamaan keskusteluryhmään.

Tehtävä 2

Tehkää kiertotaloudesta SWOT-analyysi sidosryhmänne näkökulmasta.

Tehdessänne SWOT-analyysiä pohtikaa asemaanne muovien kemiallista kierrätystä koskevassa lainsäädäntöprosessissa.

Palauttakaa valmis SWOT-analyysi [opettajan osoittamaan paikkaan] ja lisätäkää lyhyt kuvaus siitä, millaisia päätöksiä teette kampanjoinnista tämän perusteella: Ketkä ovat liittolaisianne? Keihin teidän pitäisi yrittää vaikuttaa? Mitkä ovat tärkeimmät argumenttinne?

Tehtävä 3

Luonnostelkaa kampanja, jonka avulla saatte kansalaiset kannattamaan näkemystänne. Luonnoksessa teidän tulee käsitellä seuraavat asiat:

- Mitä yritätte saavuttaa tällä kampanjalla?
- Millaisia kansalaisia haluatte saada mukaan?
- Miten haluatte sitouttaa heidät?
- Mitä medioita aiotte hyödyntää? Millaista toimintaa suunnittelette?
- Millaisena näette kansalaiskampanjan yhteyden/vaikutuksen päätöksentekijöihin?

Palauttakaa tehtävä opettajanne ohjeiden mukaan.

Tehtävä 4

Valmistelkaa lausunto roolipeliä varten.

5(6)

Tutustukaa muiden ryhmien aikaisempiin ryhmätehtäviin. Ketkä heistä olisivat liittolaisianne, kilpailijoitanne tai vastapuolianne? Miten voisitte saada heidät ja hallinnon edustajat ottamaan viestinne vakavasti?

Valitkaa yksi ryhmän jäsen edustajaksenne paneelikeskusteluun. Muut ovat osa yleisöä ja osallistuvat keskusteluun tukijoina, valmistautuen esittämään muille vaikeita kysymyksiä ja omalle paneelille jäsenelleen tukea osoittavia kommentteja.

Tekijänoikeus: CC BY-NC-SA 4.0:

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Tämä lisenssi sallii muiden levittää ja muokata teosta ja luoda sen pohjalta uusia teoksia, mutta ei kaupalliseen käyttöön.

Kuitenkin vain seuraavilla ehdoilla:

Nimeä — Sinun on asianmukaisesti mainittava alkuperäinen tekijä, annettava linkki lisenssiin ja ilmoitettava, onko muutoksia tehty. Voit tehdä sen millä tahansa kohtuullisella tavalla, mutta et millään tavalla, joka viittaa siihen, että lisenssinantaja tukee sinua tai käyttöäsi.

EiKaupallinen — Et saa käyttää materiaalia kaupallisiin tarkoituksiin.

JaaSamoin — Jos muunnat tai luot materiaalin pohjalta uutta materiaalia, sinun on jaettava tuotoksesi samalla lisenssillä kuin alkuperäinen.

Ei lisärajoituksia — Et saa soveltaa laillisia ehtoja tai teknisiä toimenpiteitä, jotka laillisesti estävät muita tekemästä mitään, mitä lisenssi sallii.

Tässä julkaisussa esitetyt tiedot ja näkemykset ovat laatijoiden omia eikä niitä välttämättä voida pitää Euroopan unionin virallisena kantana. Euroopan unionin toimielimiä tai niiden puolesta toimivia henkilöitä ei voida pitää vastuussa tämän raportin sisällöstä tai sen sisältämien tietojen käytöstä.

Yhteisrahoitettu
Euroopan unionin
Erasmus+ -ohjelmasta

Yhteisrahoitettu
Euroopan unionin
Erasmus+ -ohjelmasta